

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 24 Ianuarie st. v.

Sînt mai bine de două săptămîni, decînd în casa deputaților Ungariei s'a petrecut o scenă din cele mai caracteristice, dar și regretabile. Scena ilustrează foarte clar situațiunea din interiorul statului unguresc și pune în adevărata lor lumină pe factorii, cari astăzi hotărăsc soarta țării.

Este cunoscută scena publicului nostru cetitor, dintr'o telegramă a noastră, ce am publicat-o la timpul seu. Merită însă a fi cunoscută mai pe larg decît s'a putut dintr'o telegramă și aceasta și din cauză, că numai cunoscînd-o publicul mai în detalii, poate să-și închipuiească cum se cade, ce urmări poate avea și posibilitatea unei asemenea scene.

Lucrul s'a petrecut în timpul decînd la ordinea dîlii este desbaterea bugetului.

Unul dintre deputați, Szabó, își permite a susține, că un intim al ministrului-president Tisza ar fi dilapidat averea statului.

Este și va rămîne pururea lucru regretabil cînd se fac dilapidări cu averea publică. Cu atate aceste nu numai dilapidarea, ca atare, ce împune comunei, ca să o resuscităm; sînt momentele din desbaterea provocată de incidentul regretabil. Pentru-că acele sînt, care cu deosebire ne prezintă relieful caracteristic al situațiunii, în timpul cînd reuniunile de „cultură” și de „virtute” resar ca ciupercile în sînul naționalității maghiare, patrocinate de guvern și de partidul seu.

Di ministru-president, după-ce deputatul Szabó a lovit în tufa dilapidării, atîta a doua zi (18 Ianuarie), a luat cuvîntul ca cu toată hotărîrea să respingă insinuațiunea deputatului, ca o calumnie, fără de nici un temei.

Nimic mai frumos, decît dacă un ministru-president este în pozițiune de a respinge asemenea insinuațiuni și a le taxa drept calumnii.

Dreapta casei deputaților, se vede, că așa a și cuprins situațiunea, că d. e. ministru-president era în pozițiune de a taxa descoperirea deputatului Szabó de calumnie și de aceea l-a și grămădit cu aplaudări. Nu așa a judecat însă stînga casei. Aplaudările drepte au produs într'însa mișcare și neliniște.

Și acum eată-ne în mijlocul scenei. Deputatul Szabó se scoală să vorbească.

Dreapta cea veselă cu vre-o câteva secunde mai nainte, se turbură acum, vedînd că Szabó mai voiesce să vorbească. Nici nu-l lasă să ajungă la cuvînt și în neliniștea ei întreabă strigînd: „Cine e?” Szabó n'ajunge nici să răspundă la întrebare de sgomotul ce creștea mereu. De

repește-ori s'a auzit sunetul țuitor al clopoțelului prin sgomotul ce băntuia casa, dar numai într'un târziu s'a făcut atîta liniște, ca să se poată auzi cuvintele deputatului.

Și ce a zis el?

„Nimic mai ușor pentru ministru-president, decît a respinge ceva.”

Este foarte puțin zis în cuvintele aceste. Dreapta însă, ca și înainte de a fi zis deputatul Szabó ceva, se grăbia să dovedească, că ministru-president nu era în pozițiunea de a respinge afirmațiunea deputatului Szabó așa de ușor, precum își luase la început avîntul. De aceea intreruperile viforoase se continuă. „Spune nume!” se auzia din cînd în cînd din vuetul cel mare. „Și aceasta voi face-o, dacă este cu plăcere”, răspunse într'un târziu deputatul Szabó, „rog însă pe ministru-president — și rugarea aceasta o adresez acum onoratei case — să dispună cercetare și să nu-mi încreadă mie conducerea (Risete în dreapta). „S'auzim!” în stînga) dar s'auzîm!”

Adevărat, că prin cuvintele din urmă deputatul Szabó a făcut digresiune, și furtuna cea nouă este încălta justificată. Însă numai încălta, deoarece este evident că digresiunea ca atare a înfîntat spiritele. Spiritele s'au fost înfîntat de început, decînd deputatul Szabó puse degetul pe o rană atît de usturăcioasă.

De aceea dreapta căpătînd puțin cu ragiu acum, ca și indignată strigă: „Nu se ține de obiect! Rămîni la obiect Nume!” Cuvintele unuia din dreapta. „Dacă Szabó prin respingere (din partea ministrului) s'a simțit atins, să clarifice lucrul” au mai potențat curajul dreptei, că a erupt în aplause frenetice. Tot așa de viue aprobări a provocat în dreapta case declarațiunea ministrului-president: că este cu neputință să facă ceva în urma unei învinuiri vage.

Bucuria dreptei nu putu fi îndelungă. „Mulțe de tot felul, replică Szabó am trebuit să ved în Ungaria . . . (Intreruperi în dreapta: „Nu vorbi ear' de alte lucruri, ci spune nume, cine e?”) Presidentul pune clopoțelul în mișcare. În stînga extremă: „S'auzim!” Mă rog de iertare, eu cred, că sînt în drept a pretinde și pentru mine ceea-ce e în drept fiecare a pretinde pentru sine. Dacă pășesc învinuind și nu voi ca să-mi sap

eu însumi terenul de sub picioare, nu pot numi nume. (Aprobări în stînga, larmă în dreapta). Actele care pot servi ca temei la acusa mea, nu sînt în mîinile mele; cine garantează, că actele se vor mai găsi, pentru-ca să fie la cercetare, dacă voi spune nume? (Sgomot furtunos). Nu mă duc pe ghiață, garantez însă ceea-ce spun”. (Sgomot mare și lung). Lucrul însă nu se termină nici cu atîta.

Presidentul casei îndreaptă pe dep. Szabó la „obiectivitate”. Dep. Hegedüs, într'un mod sarbéd, umblă să constateze, că Szabó a ridicat o învinuire vagă. Ugron este mulțumit cu cât a promis Szabó și e de părere, ca dreapta să fie îngăduitoare până Szabó va numi nume și să nu se neliniștească mereu, întrebându-se, cine e cel vinovat. Este trist, că sînt mulți, cari presupun, că ei sînt cei atinși. (Iaritate în stînga; contra dîceri în dreapta).

În cele din urmă ministru-president lasă din rezoluțiunea sa dela început cepe a intra la toameală. Promite a aștepta, dacă Szabó promite a numi

Casa era acum mai liniștită, cel puțin irere. Szabó ia earăși cuvîntul. „Dece n'am actele la mîna . . .” zicea Atunci taci și nu mai vorbi! (Sgomot), sînt în pozițiune de a avea acte în mîinile mele, dar le-am cetit eu ni. (Strigăte sgomotoase: Spune dar' ele!) Dorința aceasta nu o voiu im, declar însă, că sînt gata a spune ministru-president nume între patru ori cînd va voi. (Aplause în stînga). Sîntem la sfîrșitul scenei, nu însă și dramei, despre care încă nu putem lăca e tragedie, sau comedie, sau un tragicomic. Destul, că Szabó a spus, stimul dilapidator este baronul Armin Mátyás, directorul bunurilor statului. Ei bine, Szabó a spus nume. Ministru-president a cerut actele respective studieze. Din rapoartele despre șecasei deputaților din ziua precei, se vede, că ministru-president din n'a aflat nimica, din ce s'ar putea ude, că este vre-o încercare în a. Ministru-president însă adaugă, u toate aceste, va transpune actele urtolui.

Cine ar fi inclinat a da creșmînt culor ministrului-president și a lua înțiunea deputatului Szabó de calumnie, decît să cetească ce zice mai deacest deputat. El spune, că tocmai corectă nu este afacerea, fiindcă s'au lat 48 de jughere, loc erarial, cu câte jugherul și arîndatorul le-a arîndat departe cu câte 32 fl.

„Budapester Tagblatt” ironisînd zice, că toată treaba e un bagatel de 1000 fl. pagubă pentru stat, și deci nu merită atîta vorbă.

Și în adevăr merită mia de florini din cestiune atîta vorbă, dacă de pătratul de milion, care a dispărut dela posta centrală din Budapesta, nici o pomenire nu se mai face și dacă defraudările au progresat într'atîta, încît după cum ne arată cea aia procuratură din Zeláu, pot forma o rubrică constantă?

Astăzi, ne spuse ieri o telegramă, se începe desbaterea bugetului cultelor. La acest buget sînt Românii mai mult interesați, pentru-că într'acesta are să se desbată și micile subvențiuni, cari, ca de pomană, li se dau și bisericilor românesce.

Vedînd atitudinea majorității și a ministrului-president în cazul de mai sus, ce procedură putem aștepta dela majoritatea casei deputaților, bunăoară, în cauza ajutorului de stat pentru preoțimea bisericii gr.-or. române, din care ministru de culte și instrucțiune a făcut o curată batjocură?

Din 20,000 fl., care i-a rezervat ministru se-i împartă el în anul 1885, abia se vor fi împartit vre-o 2,500 fl. Prin urmare, 17,500 stau neîmpărțiți. Din cele 4000, care i-s'au lăsat Metropolitului Miron, ca să-și ridice „vața” cu dînele, nu scim dacă s'a împărțit ceva. Ar fi dar' cu totul 21,500 fl., care după grația maiestatică ar fi să servească de ajutor preoțimii celei lipsite din monarhie; ear' din neputințele guvernului ne zădărnicesc ajutorul, și încît se dă, se dă mai cu seamă la de aceia, cari mai puțin îl merită, sau nu-l merită de loc.

Dar' defraudările cele multe, dilapidările care sînt cunoscute în public și care sînt necunoscute, zădărniciile de tot felul și în sfîrșit atitudinea majorității guvernamentale, a cărei rîvnă se vede a fi a acoperi și a ascunde: aceste unde ne vor duce?

În prăpastia săpată de „patrioții”, care se „indignează”, care strigă: „agitatori” și: „trădători de patrie” tuturor căror patrie li e, nu un mijloc de trebușoare, ci un sanctuar, pe care sînt gata a-l apăra chiar și cu sîngele lor.

Revistă politică.

Sibiu, 24 Ianuarie st. v.

Conferența de miniștri, care s'a ținut în Viena la 2 a l. c. n. sub presidența Maiestății Sale și la care au participat cei doi miniștri-presidenti, ministru de război și amîndoi miniștri pentru apărarea țării, a produs în cercurile din Viena oare-care neliniște și a dat privilegiu de a se presupune, că s'ar tracta

Foița „Tribunei”.

Aripă frumoasă.

Poveste.

De Nicolau Trimbișoiu.

(Urmare.)

Au mers mult, multă lume împărăție ca Ddeu se ne ție, au mers până-ce au dat de un pod de aramă. Acolo au mîncat o turtă de cenușă, ear' după-ce s'au săturat, Aripă frumoasă s'a băgat sub pod, ear' frații lui s'au culcat în șanț.

Nu preste mult vine un smeu cu cal de aramă, frîu de aramă și el îmbrăcat tot în aramă. Cînd ajunge calul pe pod, nu mai vrea să meargă, ci forăia și tropoia, atunci smeuul îi zice:

— Calul meu! ori nu ți-am dat mîncare și beutură? nu te-am țeselat? ori te-am bătut, de nu vrei să mergi?!

— Ba nu, stăpînul meu, toate dăruințele mi-le-ai împlinit — răspunse calul, — dar' nu merg înainte, fiindcă e Aripă frumoasă sub pod.

— Mi-se împlini visul, — zise acum

smeul, — dar' voiu cerca norocul! ce i-au adus cioarele picioarele și corbii grumazii?!

Atunci s'a dat jos de pe cal, a mers în gura podului și a strigat:

— Eși, Aripă frumoasă, de sub pod?!

— Îndată! — îi răspunse acesta, — nu te grăbi așa de tare, că e vreme destulă.

După-ce a eșit afară, smeuul îi zise:

— Cum vrei: în lupte să ne luptăm, ori în săbii să ne tăiem?

— Ba, în lupte, că sînt mai drepte! — răspunse Aripă frumoasă.

Și se luară la luptă. Cum îl prinse, cum nu-l prinse, Aripă frumoasă pe smeu, destul că îl trînti de pămînt, încît până în grumazi s'a cufundat, apoi îi luă paloșul și-i tăia capul.

Îndată și răsăriră stelele, căci acest smeu le-a fost mîncat.

După această biruință se duse la frații sei; îi sculă și le spuse ce a pățit, care au și crezut, vedînd stelele pe cer.

Cînd s'a făcut ziua, Aripă frumoasă a luat calul și îmbrăcămintele smeuului pe seama sa, calul lui l'a dat lui Meșilă, ear' Meșilă a dat pe al seu lui Serilă, și așa au plecat ear' la drum.

Tot au mers apoi, au mers până seara, cînd s'au dat jos de pe cal, au mers la un pod de argint. Acolo au mîncat o turtă de cenușă. Aripă frumoasă s'a băgat din nou sub pod, ear' frații lui au mai pascut puțin caii și ear' s'au culcat în șanț.

Într'un târziu vine un smeu cu cal de argint, și el îmbrăcat tot în argint. Cînd ajunge calul pe pod, sfîrșia din nas și tropoia cu picioarele, dar' nu vrea să meargă. Smeul îi zise:

— Ori nu te-am hrănit și nu te-am adăpat? nu te-am țeselat? ori te-am bătut, de nu vrei să mergi?

— Ba nu, dulce stăpîne! toate dorințele mi-le-ai împlinit, dar' e Aripă frumoasă sub pod.

Aha! mi-se împlini visul, — zise smeuul, — dar' ce a da norocul, — de i-ar fi scos corbii ochii și cioarele picioarele!

Se dăde apoi de pe cal, merse în gura podului și strigă:

— Eși, Aripă frumoasă, de sub pod?!

— Îndată, — răspunse Aripă frumoasă, — numai nu te grăbi așa de tare, că este vreme destulă.

Cînd fu eșit afară, smeuul îi zise:

— Cum vrei, în lupte să ne luptăm, ori în săbii să ne tăiem?

— Ba, în lupte, că s'au mai drepte, — fu răspunsul.

Cum îl prinse, cum nu-l prinse și pe acest smeu Aripă frumoasă, așa-l isbi, de până la coaste se băgă în pămînt, îi luă apoi paloșul și-i tăia capul. Îndată răsări și luna.

După această biruință ear' se duse la frații sei, îi sculă din somn și le spuse întîmplarea. Acestia vedînd luna pe cer și calul de argint precum și îmbrăcămintele smeuului, creșură spusese fratelui lor.

Decîndă ziua, căci în aceste două nopți a fost lumină, ear' ziua întunecă, Aripă frumoasă a luat calul și îmbrăcămintea de argint pentru el, calul și îmbrăcămintea de aramă le-a dat lui Meșilă, ear' pe ceea-ce a fost la el la început, a dat-o lui Serilă; au pornit apoi ear' la drum voioși, căci până acum Aripă frumoasă a avut două isbânde și mai aveau nădejde și de altele.

(Va urma.)

de unele măsuri militare, care deși nu ar avea să se efectueze la moment, dar' au să se pregătească pentru oare-care eventualități. Oficiul „Pester Lloyd” vine acum și pretenzând a fi bine informat afirmă, că aceste presupuneri sunt nebasate și că de astfel de măsuri nici amintire nu s'a făcut în conferența de ministri, ci s'a completat legea gloatelor, care în curând are să fie prezentată parlamentelor respective.

„Cumcă consultarea de ieri — serie „Pester Lloyd” — n'a avut caracterul alarmator, ce i-se atribuisse, se vede și din acea împregiurare, că cei doi miniștri de finanțe nu au fost de față. Câtă vreme consultări militare se țin fără de acești domni, acele nu au nici o importanță deosebită; dacă are să fie lucru serios, atunci numai decât vine și Montecucculi — astăzi poate să-l cheme și altcum — cu ofțările lui întreite: „Bani, bani, bani!” Și deoarece Montecucculi, cheme-l și altcum, n'are nici odată însuși bani, are să vină numai decât vistierul statului și atunci sosese și pentru contribuitorii timpului „urlării” și al „serfjinerii de dinți”. Astăzi, laudă domnul, nu am ajuns atât de departe, contele Szapány pourparlează cu domni dela institutul de credit pentru eventuala scoatere a rentei de deficit și cu domnul Dunaievski pentru vama de petrol; puterile se simt mai ușurate după perspectivele ce li se ofer din Belgrad, Sofia și Atena; în Balcani ninge și suflă un vânt probabil cu mult mai aspru, ca la noi, în sfârșit s'a efectuit și „tractatul turco-bulgar” și astfel putem să ne predăm cu totul plăcerilor de carnaval. Se înțelege, că — postul, deși mai târziu, tot are să vină”.

Lipsa cu desăvârșire de sciri mai importante din Orient dovedește destul de lămurit, că lucrurile nu înaintează de loc, și e clar, că schimbările ce se iviră de curând în Anglia sunt de vină la această stagnare.

Cu toate că întrunirea năilor designate pentru a participa la demonstrațiunea navală avea să se întempe la 2 a l. c., până astăzi nu a sosit nici o scire pozitivă despre aceea, ca năile să se fi întrunit într-un adevăr toate în apele grecesci.

Într-aceste din Grecia se scrie, că regele Georg are intențiunea, de a se retrage în favorul fiului său, care în curând are să devină maiorean.

Într-o ședință a senatului frances s'a produs o interpelare din cele mai curioase. Ravignan interpelează guvernul asupra unui articol din ziarul „Republicain Landais”, care acuză pe conservatori, că ei au asasinat pe prefectul Barême, și provoacă pe republicani să răspundă. D. Demole, ministrul justiției, răspunde, că articolul în cestiune e justificat de atacurile violente ale ziarului orleanist din localitate. Ravignan răspunde că guvernul se face complice cu autorii articolului, dacă nu-i trage la răspundere. Senatul a trecut la ordinea zilei.

Răspunzând unei nouă interpelări, ministrul-president al Italiei Robilant declară, că în Massauah, Italia va urma pe calea începută. În timpul de față guvernul se ocupă cu organizarea justiției în această colonie. Ministrul spune, că guvernul n'are de loc intențiunea să lărgească acțiunea pe coasta Mării-roșie; din potrivă, îndată-ce lucrul va fi cu putință, se va reduce garnisoana din Massauah. Ministrul mai declară, că misiunea lui Pezzolini prelungea regele Abisiniei e curat politică; Pezzolini e însărcinat să lămurească regelui Ion, că Italia vrea să trăiască în pace și prietenie și că cere și Abisiniei aceleași dispozițiuni. În ce privește jurisdicțiunea consulară în Massauah, guvernul se va înțelege cu puterile.

„Reuniunile de cultură și cestiunea naționalităților”.

(Urmare.)

„Dar' se provoacă și la timpurile mai nouă, arată că ce a făcut nu demult Austria cu noi, ce face Prusianul și cu deosebire Rusul cu Polonia; dacă e permis altora, pentru-ce să nu ne fie permis și nouă. Răspunsul la aceasta e atât de simplu, încât 'ți-e greu să-l dai; dar' la noi, durere, îndată-ce e vorba de cestiunea naționalităților, de loc începe sentimentul a predomina inteligența, frasele câștigă un agiu, încât trebuie să-ți tragi socoteala cu astfel de vorbiri și să le spui, că *si duo faciunt idem, non est idem*. Nici să nu vorbim despre partea morală și de îndreptățire a persecutării limbii și naționalității, ci numai dacă aceasta e bună politică și că ce rezultat se poate spera. Prusia și Rusia nu 'și-au împlântat săcurea în un arbore atât de mare ca noi, deoarece poporațiunea, pe care voiesc să o asimileze acolo, nu formează jumătate din locu-

toriilor țerii; acolo dar' e mai ușor a presiona asupra lor, decât la noi. Dar' nu e nici atât de primejdios, deoarece acolo țin în agitație și forțează o poporațiune relativ mică, ceea-ce nu poate la nici o întempe să fie așa de primejdios, ca dacă o jumătate a poporațiunii declară războiul celeilalte jumătăți a poporațiunii va să dăcă celeilalte jumătăți de țeară. Aceia pot suporta rana pe care 'și-o cauzează corpului lor prin astfel de procedură, se mai pot mișca cu ea, dar' noi ne-am face o rană atât de mare, prin care ne-am face neputincioși. Dar' se nu uităm nici aceea, că noi nu dispunem de acele mijloace. Ideea de stat maghiar, prelungea sistemul de stat cu afaceri comune, nu produce asupra facultății tuturor cetățenilor atâta influență, încât să poată dispune în procedura de maghiarizare de astfel de mijloace, de care dispune Germania ori Rusia. Cine nu simte, cine nu scie, că aci puterea reală zace afară de hotarele țerii; cine nu scie, că *ultima ratio verum* se află la Viena? Cine nu-și aduce aminte de lucrurile petrecute la 1848; cine nu simte, sau nu scie că repetarea acelor aparțin domeniului posibilităților? Chiar și acum în săptămânile de miere ale împăcării, se produce câte o aparență, care, întocmai ca strălucirea fulgerului, e imposibil să rămână neobservată. Acolo e întreg șirul de întemplări din Croația și până la „simțemintele nobile” mai de curând laudate. Naționalitățile sciu pre bine, că alipirea „totdeauna credincioasă” împăratului, expresiune scoasă de ele în primul plan, sună plăcut pentru anumite urechi; ele sciu că și de altădată exista prietenie între Ungaria și Austria în împărțirea puterii, cum e moda și ordinul de zi aci, dar' câte-ori s'a întors dispoziția și s'au consumat zilele frumoase de aranjue.

„Putem noi oare să aplicăm toate mijloacele, cu cari tinde d. e. Prusia să germanizeze Pozenul? Acolo Germanii voiesc să-și scoată și Poloni pe calea crufării din posesiunea imobiliară, și aceasta le și succede în mare măsură în cauză, că Germanul e mai crufător și mai isteț. Are aceasta valoare la noi, există oare în sângele nostru însușirile necesare pentru astfel de lucrări? Oare nu rasa maghiară e mai expusă pericolului de a-și ajunge posesiunea de pământ în mâni de ale naționalităților, cel puțin dubiu? . . . Dacă am voi să ne apucăm de colonizare, de unde să luăm oameni, de unde pământ? căci din bunurile statului abia rămâne acui ceva și încercarea făcută cu Ciangăii, nu e prea promițătoare, deoarece ce dovedește, că problema e împreună cu prea mari greutăți. Alta a fost colonizarea atunci, când după războaiele cu Turcii țeara a rămas așa dăcând deșartă și se coloniza dealungul țerii fericit cu nefericit la olată. Sau să urmărim invențiunea cea mai nouă a Prusienilor și Rușilor: expulsiunile în masse? În contra acestora se ridică la noi în toată țeara indignațiune unanimă, și apoi aceasta ar avea la noi ceva prospect de reușită, dacă s'ar face în măsură mai mare. . . .

„Să renunțăm dar' la speranța deșartă de a maghiariza toate naționalitățile ce trăiesc în această patriă; să recunoaștem, că acesta e un lucru imposibil și că fără rezultat provocăm prin aceasta o agitație, care poate să fie sinistă pentru țeară. În politică, spun, că singur succesul e normativ. Dar' se fie! poate s'ar pute dice, că aci ar fi a se da la o parte ori-ce cumpănire, dreptate, apăsare, umanism — în interesul scopului măreț, deoarece a crea în această patriă o unitate națională perfectă, e un scop atât de mare, atât de sublim, încât sanctifică ori-ce mijloc; așa e, dar' numai în cazul, dacă scopul e realizabil: a alerga după o utopie, a da la o parte dreptatea și respectarea, a risca pacea dintre locuitorii țerii, a risca astfel existența țerii — aceasta e o procedură neacalificabilă.

„Aceasta nu e politică, acesta e sentiment, fantasiă, ceea-ce nu ar fi permis să formeze nici când punctul de mănecare al lucrării. Și prelungea fantasmă mai e oare-ce, și acest oare-ce s'ar pute numi *licitațiune patriotică*. Cine dă mai mult? Cine scie mai bine și respectiv, mai cu larmă să se însuflească pentru răspândirea limbii maghiare, cine scie condamna mai bine și respectiv suspecta naționalitățile, (ca în l. e. Gavril Ugron în articolul lui privitor la Congresul Sécuiilor), cine scie arăta mai mult entuziasm pentru patria „adorată”? Nu pot ajuta, dar' vîd, că la lăcitare sunt în primul loc aceia, dela cari nu numai că puteam aștepta mai puțin, ci cu privire la care se ivesc mai multe îndoieli basate în ceea-ce privește sinceritatea, — precând aceia cărora, în urma născerii, a educațiunii și a tuturor împregiurărilor vieții, poate că le zace mai mult la inimă maghiarismul, aceia sînt cu mult mai liniștiți. Onoare și respect! dar' eu nu voi crede nici odată, că în inima ministrului de culte Trefort sentimentul

maghiar se fie în o stare atât de patentată, încât în urma acestui sentiment să propună legea, care ordonă propunerea limbii maghiare în toate scoalele populare. Aceasta nu o cred dela el din cauză, că odinioară când scria numai articoli-primi, ca ori-care muritor, nu odată s'a exprimat atât de lipsit de iubire despre nația maghiară, despre poporul barbar și despre jupâni din provincii, încât n'am uitat-o aceasta nici aci. Sau doar' Bela Grünwald? Prețuiesc mult, că un bărbat atât de inteligent și cult a devenit un reprezentant atât de zelos al cauzei maghiarimii, dar' pentru-ce ar fi el oare în inimă și suflet de un simțemint mai maghiar și mai patriotic decât mulți alți oameni, el, a cărui limbă maternă așa cred, nici nu e cea maghiară. Și contele Pista Károlyi? El e surcelul conducătorului Kaplony, dar' membru acelui ord de nobilime, care însași e o naționalitate, pentru a cărei maghiarizare întru adevăr ar fi trebuință de crearea unei reuniuni de cultură. Nu voiesc să mai numesc și alții, pe care 'i-aș pute numi, dar' atâta ar fi de lipsă pentru advertisement multor oameni, ca să nu permită a se exercea presiune asupra lor, deoarece respectiva lăcitare nu poate să fie criteriul sentimentului și spiritului național de 13 probe. Dar' numele bun patriotic e un punct atât de delicat în sufletul omului maghiar, ca la femeia virtuoasă podoarea femeiască, pentru care nu e de ajuns, că posedă numai conștiința, ci trebuie să-și păstreze și aparența nemaculată: că mișcarea pornită odată sună îndată fără de a se pute opri în cor sgomotos și nu e mai departe nici mameleuc, nici partid extrem stâng, nici amestecătură, ci numai patrioți entusiasmați pentru răspândirea limbii maghiare și pentru reuniunile de cultură; precând dacă-și vor trage seama, mulți sau poate toți, nu vor fi scutiți de îndoeală, dacă întru adevăr e bine să se dea calea Eryniselor fulgerăturilor naționale.

„Dar' se dice: tot atâta; nu se poate satisfăcea naționalităților; ele nu se vor împrieteni nici când cu ideea de stat maghiar, din ce le facem mai multe concesii, de aceea cer mai mult, ceea-ce nu încapă cu ideea de stat maghiar. Dacă ar fi astfel, atunci logica în faptă ne-ar duce la concluziunea, că nu ne rămâne decât maghiarizarea generală. O situațiune abnormală ca cea de acum nu poate să țină, nu ne putem împăca cu aceea, ca posibilitatea frecărilor și luptelor, ce se succedea să rămână statornicie, trebuie să curmăm fără amănare această boală; și deoarece ce singurul medicament e ca naționalitățile să înceteze de a exista, e lipsă neapărată de a executa maghiarizarea cu ori-ce preț.

„Preste tot nu sîntem în clar cu programul naționalităților, întreagă mișcarea nu se învîrte prelungea scopuri clar formulate. Anumite aspirațiuni, fantasarea poeziilor și a tinerilor, încă nu e program serios de lucrare; aceste aspirațiuni sînt tot atât de utopice ca și aspirațiunile noastre, ca fiecare fiu al acestei patrie să fie adevărat Maghiar. Planul afirmativ al Daco-Românilor de a preface Transilvania, ba chiar și Ungaria până la Tisza, în stat român, și de a se uni cu România; pofta Slovacilor de a împreuna partea nord-vestică a Ungariei cu Boemia, planul Omladinei de a alătura la Sârbia Banatul și Bacșka; planul Croaților de a se constitui între Mura și de a se rupe cu totul de Ungaria etc. — aceste sînt lucruri, în a căror realizare nu cred să creadă bărbații mai serios cugetători ai naționalităților, deoarece există o împregiurare, care face cu totul imposibilă constituirea aci de state curat naționale și aceea e, că și la noi, ca în toată Europa sud-estică, naționalitățile locuiesc atât de amestecate, încât e cu neputință să tragi pe basă etnografică și națională hotarele nouelor state. Monumentele geografice și istorice exercează fără voiă mai mare pond și posed influență mai hotărîtoare în constituirea statelor, decât monumentele naționale. E instructiv în această privință ceea-ce vedem în acest moment în statele din Balcani. Cu privilegiul războiului penultim s'a făcut încercarea, de a lămuri rapoartele, cu „atrocitățile bulgare”, n'a succes, neîndurarea s'a prefăcut în pagubă. A începe un nou period de emigrațiune de popoare, și a pune în perspectivă curățirea stărilor naționale pe această cale — nu se poate. Chiar și pe teritoriul turcesc de odinioară, lucrurile stau astfel, încât, dupăcum a dis Kálnoky în delegațiuni, nu se poate forma în statele balcanice constituiri de state curat naționale.

„Eu abia pot crede, că și cel mai fanatic Daco-Român sau irredentist ar fi crezând serios, că — ne mai amintind de Ungaria de dincolo de Tisza, *) s'ar pute forma din Transilvania o provincie română.

„Dacă le-ar și succede să readucă atrocitățile din revoluțiunea Horia-Cloșca sau dela 1848,

*) Autorul vorbește din Budapesta.

astfel de saturnalii, ori-cât de înfiorătoare să fie ele, n'ar produce rezultate statornice, deoarece-ce astfel de lucruri dela natura lor nu pot țin mult timp, și chiar și cea mai mare anarhie posedă germinalele seu, care el însuși creează restabilirea ordinii cu totul pe alte baze, decum s'a proiectat și început. Românii nu ar fi în stare să producă atâta dinamită, ca să delătore de pe suprafața pământului lanțul Carpaților; ear' de altă parte acei șese sute de mii Maghiari nu se pot da afară sau stîrpi din Transilvania.

(Va urma.)

Cestiuni bisericesci.

Părintele protopop Ioan Rațiu ne trimite o lungă întimpinare, prin care ne face împărțșirea, că nu are nici o scire despre o comună bisericească, căreia 'i-s'ar fi acordat subvențiune din fondul Șagunian și nu 'i-s'ar fi plătit suma acordată, nici despre aceea, că s'ar fi făcând propagandă calvinistă între creștinii din protopopiatul Hațegului.

Primind această întimpinare, am luat informațiuni, deoarece ce corespondentul nostru este un om, a căruia bună-credință nu se poate pune la îndoială. Ne-am și convins, că cele raportate de el sînt exacte, și numai noi, redacțiunea am făcut o greșală în ceea-ce privește protopopiatul. În corespondență se vorbea despre „protopopul respectiv”, și noi am înțeles pe protopopul Hațegului pe când vorba era de al Devei, Părintele Papiu, unul dintre cei mai activi protopopi. Nu numai sînt adevărate cele raportate de noi, dar' Părintele Protopop Ioan Papiu a și adresat consistorului un raport, prin care cere să 'i-se plătească comunei bisericesci ajutorul acordat de mai mulți ani acum, pentru- ca astfel să fie paralisată lucrarea propagandei calviniste.

Ce va fi făcut Părintele Metropolit în urma acestei cereri stăruitoare, aceasta nu o scim. Presupunem numai, că ne-am face de risul oamenilor serioși, dacă ne-am măguli cu speranța, că actualul cap al bisericeii române greco-orientale mai e dispus a se ocupa și de afacerile bisericesci.

România și Italia.

(Urmare și fine.)

În 1880 se institua liga greco-latină prin inițiativa lui Vegezzi-Ruscalla cu scopul unei apropiieri morale a tuturor popoarelor aparținând rasei latino-greacă. Presidența comitetului din București era oferită publicistului român C. A. Rosetti. Cu același scop, dar' mai ales, pentru a uni pe Italieni cu România, Vegezzi-Ruscalla, împreună cu ginerele seu, Nicoló Melisurgo, dintr-o familie nobilă și antică din Bari, formă în 1864 la Turin societatea neolatină, din care făcea parte și tinerimea română, care își făcea atunci studiile pe la Turin; și un Român Scriban, era secretarul acestei societăți, care publica un ziar săptămânal. Ilustrul întemeietor propuse și obținuse, ca principele Jerôme Napoleon să primească presidența comitetului parisian și Castelar pe a comitetului din Spania.

Pentru a perpetua în familia sa iubirea pentru România, Vegezzi-Ruscalla o educă în iubirea țerii noastre și distinsa lui fiică, doamna Ida Melisurgo, a publicat deja mai multe romane pe subiect național român și multe altele literare și politice asupra României; nepotul seu, de 17 ani numai, a învățat deja limba noastră și cetesce cărțile și zărele române, pe care le primește adese. Nepotul lui Vegezzi-Ruscalla este un tînăr de mare talent, se ocupă și serie și dînsul în favoarea țerii: el îndeplinea cu laudă funcțiunea onorifică de „secretar al consulatului general al țerii” — cum dăcea adese bietul Vegezzi-Ruscalla, când își exprima dorința de a vedea reprezentațiunea onorifică a României la Turin trecută după moartea lui, în sarcina iubului nostru filo-român, dl cavalier Nicoló Melisurgo, și a fiului seu amicii devotați și continuatori ai ideilor lui Vegezzi-Ruscalla în Italia. Emitînd această idee nu facem decât a indica ministrului nostru al afacerilor străine la București, dl Mihail Ferichide, și a atrage atențiunea asupra ultimei dorințe intime a regretatului Vegezzi-Ruscalla.

În timpul din urmă venerabilul bătrîn expuse în diferite articole prin diare situațiunea politică a României, a tractat fără părtinire cestiunea hotarului cu Bulgaria (Arab-Tabia); cestiunea Ovreilor a fost mult și cu ardoare tratată de Vegezzi-Ruscalla. A fost adese insultat de câteva organe ale alianței israelite din Paris, organe ce se întrecău la Paris și la Viena, spre a întinca opiniunea publică a Europei în cestiunea Ovreilor. Vegezzi-Ruscalla arăta, că în dișă cestiune „nu intra nici decum religiunea, ci interesele egoiste ale unor puteri ce voiau să pescuiesc în apă turbure.”

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

- 15 Iunie a. c. imobilele lui Wilhelm Bielek, decătră tribunalul reg. din Beciche-recul-mare.
- 15 Februarie a. c. averea lui Leopold Arnstein în bolta sa din Alba-Iulia.
- 8 Maiu a. c. imobilele lui Iuliu Prokutsics decătră judecătoria cercuală din Boros-Ineu, în comuna Zeldiș (com. Aradului).
- 13 Februarie a. c. imobilele lui Lyuba Ristivoiev decătră jud. cerc. din Vêrșet în comuna Vattina.
- 26 și 27 Februarie a. c. imobilele ereșilor după Ghica Ovesaș decătră jud. cerc. din Beiuș în comuna Robogány.

Edicte:

- Decătră tribunalul reg. din Bistrița se provoacă a se insinua pretenșiunile la rămasul după următorii răposai: Mihail Schuller, Mihail Föhnes, Sofia Schuster născ. Csöff, Sofia Schuster născ. Gürtesch, Maria Eisner născ. Knales — în 45 de zile la tribunalul reg. de acolo.
- Din partea tribunalului reg. din Zelău se provoacă toți aceia, care au oare-cari drepturi de pretenșiune la rămasul după Nița Brázdo născ. Vegyinas, la rămasul după Ștefan Iuhász și la rămasul după Teodor Turcu, — a și-le insinua în 45 de zile.

Economic.

Târgul de râmători în Steinbruch. În 3 Februarie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 40.— cr. până 41.— cr. unguresci grei, tineri 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 42.— cr. până 43.— cr., ușori 41.— cr. până 42.— cr., marfă țerânească, grea 38.— cr. până 40.— cr., de mijloc 38.— cr. până 40.— cr., ușoară 37.— cr. până 40.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 38.— cr. până 39.— cr., transito de mijloc 37.— cr. până 38.— cr., transito ușori 36.— cr. până 37.— cr., în-grășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpenți la gară.

Bursa de București.

Cota oficială dela 3 Februarie st. n. 1886.			
Renta amort. (5%)	Cump.	93.1/4	vënd. 94.—
" Rur. conv. (6%)	"	86.—	" 86 1/2
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	268.—	" 289.61
Banca națională a României	"	1085.—	" 1183.—
Impr. oraș. București	"	29.—	" —
Act. de asig. Națională	"	224.—	" —
Credit mob. rom.	"	—	" —
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	81.—	" 81.—
Schimb 4 luni	"	—	" 34.—
Societ. const.	"	187.1/2	" 230.1/2
Aur	"	16.1/4	" 16.1/2

Cursul pieței din Sibiu.

din 5 Februarie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.55	vënd. 8.65
Lire turcesci	"	11.20	" 11.25
Imperiali	"	10.20	" 10.25
Ruble ruseci	"	1.22	" 1.23

Bursa de Budapesta

din 4 Februarie st. n. 1886.

Renta de aur ung.	6%	101.40
" " " " 4%	"	93.40
" " hârtie " 5%	"	152.25
Împrumutul căilor ferate ung.	"	99.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	"	126.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	"	113.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	"	104.—
Bonuri ale ung.	"	103.25
" " cu cl. de sortare	"	103.75
" " bănațene-timișene	"	103.75
" " cu cl. de sortare	"	103.75
" " transilvane	"	103.75
" " croato-slavone	"	103.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	"	99.—
Împrumut cu premiu ung.	"	118.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	"	123.50
Renta de hârtie austriacă	"	84.10
" " argint austriacă	"	84.44
" " aur austriacă	"	112.25
Losurile austr. din 1860	"	140.42
Acțiunile băncii austro-ungare	"	370.—
" " de credit ung.	"	305.75
" " austr.	"	398.60
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	"	101.—
Argintul	"	—
Gaiheni împărătesci	"	5.91
Napoleon-d'ori	"	9.99
Mărci 100 imp. germane	"	61.90
Londra 10 Livres sterline	"	126.40

Bursa de Viena

din 4 Februarie st. n. 1886.

Rentă de aur ung.	6%	101.45
" " " " 4%	"	93.45
" " hârtie " 5%	"	152.—
Împrumutul căilor ferate ung.	"	99.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	"	127.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	"	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	"	—
Bonuri rurale ung.	"	—
" " cu cl. de sortare	"	—
" " bănațene-timișene	"	—
" " cu cl. de sortare	"	—
" " transilvane	"	—
" " croato-slavone	"	—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	"	—
Împrumut cu premiu ung.	"	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	"	—
Rentă de hârtie austriacă	"	—
" " argint austriacă	"	—
Rentă de aur austriacă	"	—
Losuri austr. din 1860	"	—
Acțiunile băncii austro-ungare	"	—
" " austr.	"	—
" " de credit ung.	"	—
Argintul	"	—
Gaiheni împărătesci	"	—
Napoleon-d'ori	"	—
Mărci 100 imp. germane	"	—
Londra 10 Livres sterline	"	—

A apărut: A doua edițiune din

Călințarul Poporului

pe anul comun

1886.

Anul I.

SIBIU.

Institut tipografic, societate pe acții.

Numai 20 cr. exemplarul.

Numai 20 cr. exemplarul.

Cuprinsul: Călințarul astronomic și bisericesc. — Chronologie pe anul 1886. — Regenții europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Timbrele. — Sfaturile Părintelui Serafim de Ioan Slavici. — Sfaturi practice pentru cari au să vîndă sau să cumpere. — Fînațele și cultura lor de D. Comșa. — Trifon hăbăucul, poveste de I. Pop Reteganul. — Poesii („Scrisoare către un bătrîn“ de A. Vlahtuș; „Ce te legeni codrule“ și „La mijloc de codru des“, de Mihail Eminescu; „Ultimul dor“ de Miron Pompiliu; „La seșetoare“ de Valeria St. Micle; „Doine populare“ cul. de I. Muntean; „Satiră populară“ de S. Florian Marian; „Epitaf“ de Th. Șerbănescu). — Anecdote (Blăstîmul de mamă; Țiganul avocat). — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România.

Vîndătorilor se dă un rabat de 20%.

Institut tipografic,
societate pe acții în Sibiu.

[185] 18

Apoteca

la „mêrul de aur al imperului“

Pilule curățitoare de sânge

mai nainte numite **Pilule universale**, meri în cari celelalte medicamente s'au întrebuintat: sanătoșare deplină, 1 scutulă cu 15 pilule în preț de 21 cr.; un pachet de 6 scaturi.

Au sosit o mulțime de scrisori, prin care consumenții mulțumesc pentru re-cament, se va simți silit a-l recomanda mai departe.

Reproducem câteva dint

Leongang, 15 Maiu 1883.

Preaonorate Domnule! Pilulele d-voastre produc adevărată minune; ele nu sînt ca alte multe mijloace lăudate, ci ele ajută într-adevăr aproape pentru toate.

Din pilulele procurate la Pasi cele mai multe le-am împărțit amicilor și cunoșcuților și au folosit tuturor, chiar și persoane de o etate înaltă și cu diferite boale și dureri au dobândit prin ele dacă nu sănătatea completă, dar totuși o îmbunătățire însemnată. Te rog dar să-mi trimiți earăși cinci pachete. Dela mine și din partea tuturor căți am avut no-rocirea a ne redobândi prin pilulele d-voastre sănătatea, — cea mai intimă mulțumită

Martin Deutinger.

Onorate Domnule

pentru pilulele d-voastre muierea mea care a vindecat prin pilulele cu boală, și deși deocam-d-tatea ei e atăt de re-vioiciune tinerească o mulțumită a mea vă suferitorilor și vă rog două scaturi de pilule deosebită stimă, devota

Beg

Balsam de înghețătură

de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu în contra cucuelor de îngheț de tot felul, cum și pentru vindecarea de rane vechi etc. 1 burcănel 40 cr.

Alifie americană de reumatism,

remediu cu efect grabnic și sigur, cel mai bun leac la toate relele reumatice, ca: durere de osul spinărei, junghiuri, ischias, migrenă, dureri de dinți, de cap, de urechiă etc. etc. 1 fl. 20 cr.

Medicamente homöopatice de toată

Afară de preparatele aci numite mai sînt toate specialitățile farmaceutice indigene străine anunțate în diarele austriace, precum:

Săpun chinezesc de toaletă, 1 buc. 70 cr.

Prav în contra asudării picioarelor, 1 scutulă 50 cr.

Pasta de pept de Georg de mulți ani recunoscută în general ca cel mai excelent și mai plăcut mijloc în contra flegmei, tusei, răgușelei, catarchului, a durerilor de pept și plămâni și contra boalelor de gît. 1 scutulă 50 cr.

Pilule pentru câni, 1 scutulă 30 cr.

etc. etc. și toți articolii ce doar nu s'ar afla în deposit se vor procura și expeda la cerere prompt și foarte efin.

Comande prin postă în preț de sub 5 fl. se efectuează numai după trimiterea prețului prin asignațiune postală, comande mai mari se trimit și cu rambursă postală.